

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (UN Food and Agriculture Organization, FAO)

Nermin GÜREL

Gıda Yüksek Mühendisi

Birleşmiş Milletler' in yaptığı araştırmaya göre dünyada her geçen gün daha fazla insan açlık çekmektedir ve milyonlarca kişi kronik yetersiz beslenme sınırına ulaşırken, devletler ise kötü beslenme ile mücadele etmektedir.

Milyonlarca insan gıdalardaki yüksek maliyet ve düşük alım gücü nedeniyle sağlıklı ve besleyici gıdalara erişememektedir. Açlık çeken insan sayısına en fazla Asya kıtasında rastlanırken, açlık oranı ise en hızlı Afrika'da artmaktadır.

Dünya genelinde açlık ve kötü beslenmeye son verilmesi amacıyla yönelik olarak çalışmalar yapan çeşitli örgüt ve organizasyonlar bulunmaktadır. Birleşmiş Milletler bünyesindeki uzmanlık kuruluşu olarak kurulan Food and Agriculture Organization (FAO, Gıda ve Tarım Örgütü) bu amaçla çalışmalarını sürdürmektedir.

Gıda ve Tarım Örgütü, gıda ve tarım çalışmalarını organize ederek tüm dünyada açlığı yok etmek ve beslenme şartlarını iyileştirmek amacıyla 1945'te İtalya'da kurulmuştur. 1946 yılında ise Birleşmiş Milletler'in uzmanlık kuruluşu haline gelmiştir. FAO açlık ve yoksullukla mücadelede özellikle az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde uluslararası düzeyde çalışmalar yapan Birleşmiş Milletler danışma ve bilgi örgütüdür. FAO, ülkelerin doğal kaynaklarını koruyarak tarımsal kapasitenin artırılması, ormancılık ve balıkçılık faaliyetlerinin geliştirilmesi, gıda güvenliğinin sağlanarak sürdürülebilirliğin devamına yöne-

lik çalışmalarda bulunmaktadır. Bu örgüte 194 devlet üyedir. Avrupa Birliği 'üye örgüt', Faroe Adaları ve Tokelau ise 'ortak üye' statüsündedir. FAO tüm dünyaya yayılmış bölgesel ofisleri, ir-tibat büroları ve ülke temsilcilikleri ile hizmet vermektedir.

FAO çalışmalarını kolay ulaşılabilir bilgi ağı oluşturarak, uluslararası konferanslar, konseyler, komiteler ve saha çalışmalarından edinilen bilgileri ve uzman raporlarını paylaşarak yürüt-mektedir. Tüm bu çalışmaları komiteler konseye, konsey de konferansa rapor vermektedir.

Konferans, FAO'nun en üst düzey karar organı olmakla beraber, yeni üye alımı, bütçe onaylama-sı ve iki yıllık faaliyet programı kararları konfe-rans tarafından alınır ve konferans her iki yılda bir toplanır. Ayrıca, örgütün yönetimi ve temsili için 4 yıllık görev süresi olan bir Genel Direktör seçilmektedir.

Konsey ise konferansın alt organıdır. 49 ülke konseye üyedir ve bu üyeler konferans sırasında yapılan seçimlerle 3 yıl süre ile atanırlar. Konfe-ranslar arasındaki 2 yıllık dönemde en az 4 kon-sey toplantısı düzenlenmektedir. Konseyin ilgi-lendiği bazı konulara örnek olarak dünya gıda

ve tarımının durumu, teşkilatın mevcut ve ileride muhtemel faaliyetleri verilebilir. Konsey çalışmalarını komite ve komisyonlar gibi alt çalışma grupları ile yürütmektedir. FAO konseyi altında Program, Finans, Yapısal ve Yasal Konular, Emtia Sorunları, Balıkçılık, Tarım, Ormancılık ve Dünya Gıda Güvenliği Komitesi olmak üzere sekiz adet alt komite bulunmaktadır.

Türkiye 6 Nisan 1948 tarihinde FAO'ya üye olmuştur ve finans ve işbirliği bakımından örgüte katkıda bulunmaktadır. Ankara'da 1982 yılında açılan Ülke Temsilciliği şeklindeki ülke ofisi, 2007 yılında yine Ankara'da FAO Orta Asya Alt Bölge Ofisinin açılmasıyla, FAO'nun faaliyetleri genişlemiş, Türkiye için sadece küresel düzeydeki uzmanlık ve bilgi transferini sağlamakla kalmamış, Türkiye'nin kalkınma tecrübelerini orta asya ülkeleriyle paylaşılmasını sağlamaya başla-

mıştır. Söz konusu Alt Bölge Ofisi ile Ülke Temsilciliği, Budapeşte'deki FAO Avrupa ve Orta Asya Bölge Ofisine bağlı olarak faaliyet göstermeye başlamıştır. Ayrıca, Türkiye-FAO Ortaklık Programı (FTPP) 2007 yılında yürürlüğe girmiş ve daha sonra Ormancılık Ortaklık Programıyla genişletilmiş FAO ile ilişkilerimizde bu programlar önemli bir gelişme sağlamıştır. Bu programlar ve Alt Bölge Ofisinin çalışmaları ise Avrupa ve Orta Asya ülkelerinde tarımsal anlamda çeşitli projelerin oluşturulması ve yürütülmesine olanak sağlamıştır.

Türkiye, FAO çalışmalarına ve toplantılarına aktif olarak katılmaktadır. Ayrıca üyesi olduğumuz Avrupa Bölge Grubu ve FAO komite toplantılarına Tarım ve Orman Bakanlığımızla birlikte katılım sağlanmaktadır.

Toprak erozyonu, su yönetimi, beslenme, gıda kalitesi kontrolü, ormancılık projeleri, şap ve deli dana hastalıklarından korumaya yönelik projeler, kırsal alanlarda yaşayan kadınların durum tespiti ve iyileştirilmesi, kırsal kesimdeki insanlarda yaşlanma sorunu, balıkçılık projeleri, bitki üretimi ve korunması ve tarımsal istatistik oluşturma çalışmaları FAO'nun ülkemiz ile devam etmekte olan projeleridir. Zengin doğal kaynakları, verimli tarımsal alanları ve 83 milyon nüfusa sahip olması ile büyük bir üretici ve alıcı olan ülkemiz, FAO projelerinde uzmanlığına danışılan bir ülke olmuştur.

Tüm dünyada gerçekleştirdiği çalışmalarla açlığı ve kötü beslenmeyi bitirmeyi hedefleyen Gıda ve Tarım Örgütü'ne (FAO) bu hedefe ulaşma konusunda devletler, kuruluşlar, çiftçiler ve aslında herkesin yardımcı olması ve üzerine düşeni yapması gerekmektedir. Bu amaçla dünyadaki kaynaklar akıllıca ve verimli kullanılmalı, besin değeri yüksek beslenme programları uygulanmalı, israf azaltılmalı, sürdürülebilir yaşam tarzı benimsenmeli ve fikir paylaşımında bulunulmalıdır.

Mesleğimiz ve
Meslektaşlarımız
için **GıdaMO**